

A COLABORACIÓN CON CENTROS EUROPEOS

M. Carmen García Rodríguez

M. Blanca Fraga Lago

Miguel Cumbras Álvarez

Unidade de Programas Europeos

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria

O espacio único europeo estase a converter nunha realidade xunto coa libre circulación de traballadores. Galicia tivo tradicionalmente unha gran relación con outros países, e este é o momento de conseguir que os nosos traballadores se despracen por Europa coñecendo o idioma do país de destino e partindo cunha formación sólida que lles permita elixir libremente un emprego compatible co seu desenvolvemento persoal e profesional.

A Formación Profesional de calidade implica tamén o coñecemento doutras culturas e idiomas, sobre todo nun futuro que precisará un gran contacto cos países da Unión Europea. A Consellería de Educación, consciente do reto que implican os próximos anos para os futuros traballadores, crea a Unidade de Programas Europeos. Comezou a funcionar en outubro de 1996 coa intención de impulsar a colaboración entre centros escolares galegos e centros doutros países. Ata ese momento, a participación que se viña realizando con centros estranxeiros era de intercambio de alumnos entre dous centros escolares.

Calquera persoa que teña interese en temas de colaboración internacional no eido educativo pode recibir información adicional na Dirección Xeral de Formación Profesional, nos Centros de Formación Continuada do Profesorado e nos centros escolares que actualmente están colaborando con organismos internacionais.

Inicialmente, a Consellería articulou un programa de difusión de tódalas posibilidades de participación das escolas con outros países a través dos programas educativos establecidos pola Unión Europea. Neste momento, dado o grande interese que estes temas provocan nos centros escolares, o orzamento adxudicado para algunhas das accións máis coñecidas non está sendo suficiente para atender as solicitudes de participación.

As actividades que os centros educativos están a realizar son moi diversas, xeralmente no marco dun dos dous programas educativos ós que a continuación nos referimos.

PROGRAMA SÓCRATES

Un dos obxectivos da política da Comisión Europea é facer da "Unión do Coñecemento" unha realidade de cara ó século XXI. O Programa Sócrates está actuando como un pilar básico para permitirla comunicación entre tódolos sectores implicados na educación. As diferentes accións están encamiñadas a permitir o acceso á educación e á súa continua actualización.

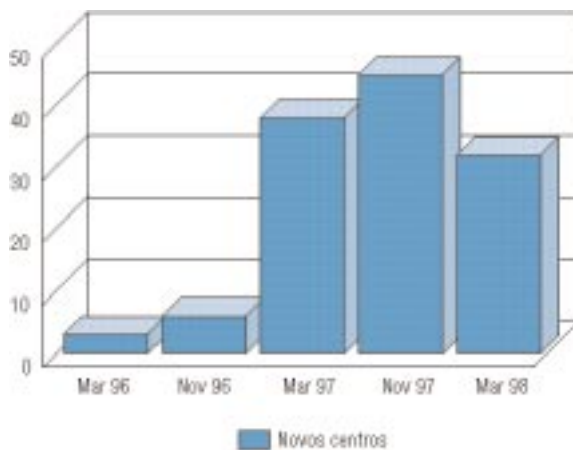
Esta acción promove as asociacións escolares entre un mínimo de tres países, para permitir que os centros educativos

coñezan as diferentes realidades e os rapaces se familiaricen con diversas linguas e culturas. A principios de marzo de 1996 existían tres escolas que tiñan asociacións para traballar temas concretos con centros escolares doutros países. Neste momento, os alumnos e os profesores dunhas cen escolas están traballando ó mesmo tempo que outros países e intercambiando información sobre o seu contorno, culturas, itinerarios, medio natural, etc., sempre formando parte do seu traballo cotián nas aulas. Esta acción está financiada a través do Programa Sócrates da Unión Europea.

Asociacións escolares (Comenius 1)

CONVOCATORIA	mar 96	nov 96	mar 97	nov 97	mar 98
NOVOS CENTROS	3	6	38	45	32

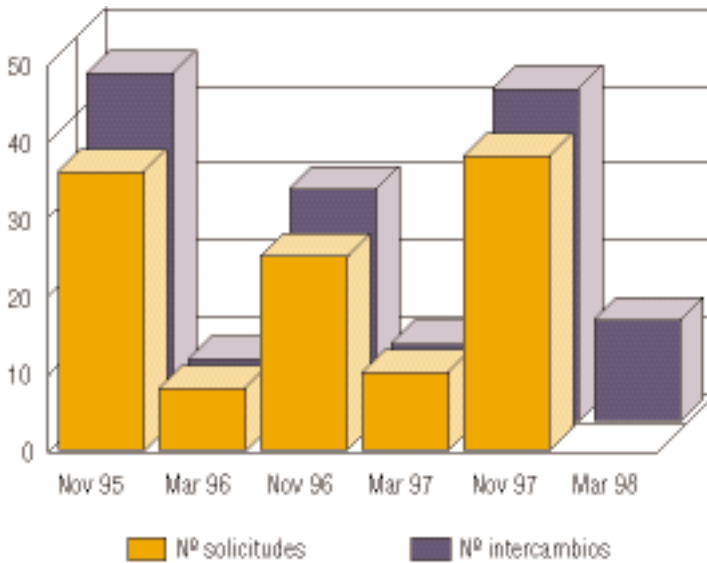
Gráfico: Centros que inician a asociación

Intercambios de alumnos (Lingua E)

CONVOCATORIA	nov 95	mar 96	nov 96	mar 97	nov 97	mar 98
Nº de solicitudes	45	8	30	10	43	13
Nº de intercambios	36	8	25	10	38	-

Gráfico: Lingua E

Outros centros escolares estanse centrando no idioma como tema principal, a través dun traballo directo e conxunto nas aulas de diferentes países. Esta acción, que finaliza cun intercambio dos alumnos durante un mínimo de quince días de estancia no centro escolar doutro país, resulta moi enriquecedora para que o alumnado adquira a linguaxe e para o perfeccionamento profesional do profesor.

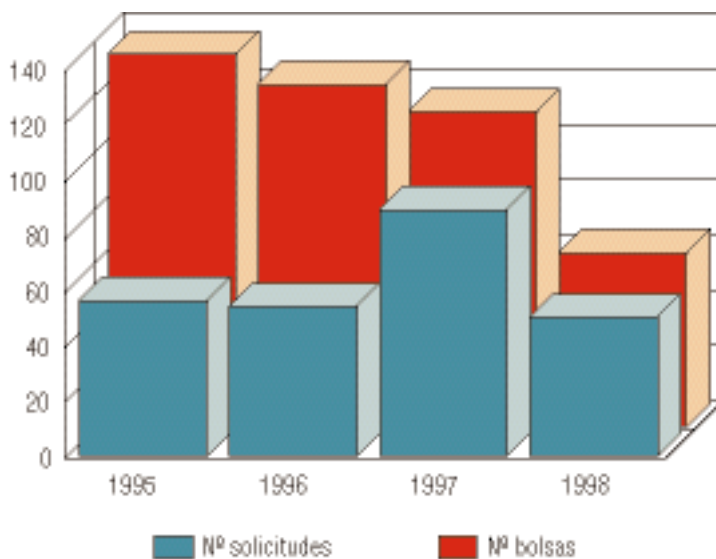
Viñan participando uns cincuenta centros por ano, pero o número actual de solicitudes presentado é moi superior, polo que o orzamento do que se dispón por parte da Unión Europea resulta insuficiente para financiar tódalas solicitudes.

A través da acción Lingua B fináncianse bolsas para participar en cursos de inmersión en idiomas no país de orixe.

Cursos de inmersión en linguas estranxeiras (Lingua B)

CONVOCATORIA	1995	1996	1997	1998
Nº de solicitudes	135	124	114	63
Nº de intercambios	56	54	89	50

Gráfico: Bolsas Lingua B

Resalta no gráfico o verán de 1997, con 89 bolsas. Ese ano o número de bolsas foi especialmente elevado por se da-la circunstancia de superposición de orzamentos de dous anos en Bruxelas. Mesmo así, e visto o insuficiente cofinanciamento da Unión Europea para asistir a cursos de inmersión (acción Lingua B), tamén se adjudicaron bolsas desde a propia Consellería para asistir a cursos no país de orixe do idioma. En total, neste último curso participaron 95 profesores de idiomas con fondos propios.

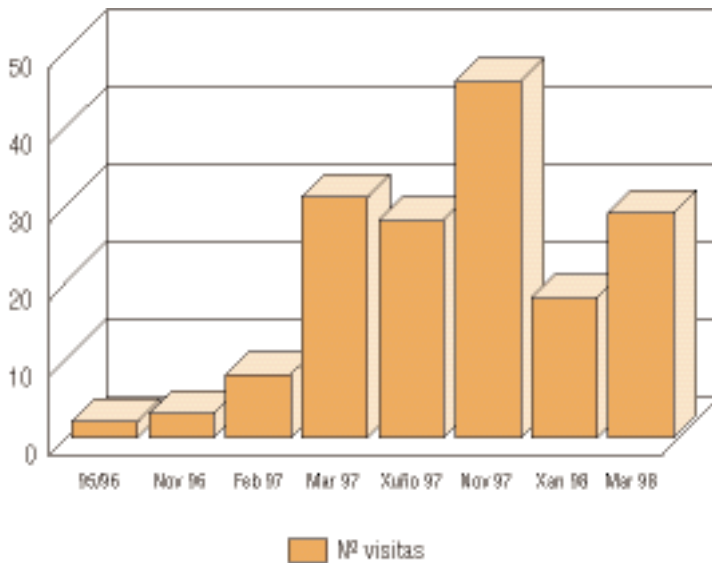
MOBILIDADE DE PROFESORADO

Realízanse tamén visitas a profesores, directores, asesores pedagóxicos e persoal docente en xeral, tanto a centros escolares como a xornadas temáticas, cursos europeos, etc., para intercambiar experiencias e documentación. Desde o mes de novembro de 1996 ata marzo de 1998, o número de persoas que se desprazaron a diferentes países de Europa foi grande: 245 viaxaron para preparar

Visitas preparatorias e visitas de estudos. Comenius 1

CONVOCATORIA	95/96	Nov96	Feb97	Mar97	Xu.97	Nov97	Xan98	Mar98
Nº solicitudes	2	3	8	31	28	46	18	29

Gráfico: Mobilidade

asociacións entre centros escolares, 19 asistiron a cursos de formación europeística, 18 técnicos asistiron a xornadas temáticas (acción Arión), etc.

As bolsas para viaxar permiten participar en diferentes actividades, das que salientaremos dúas.

Estas axudas de viaxe ó estranxeiro complementan as asociacións entre centros escolares para a súa preparación e desenvolvemento.

Son bolsas para que o profesorado participen en cursos de formación

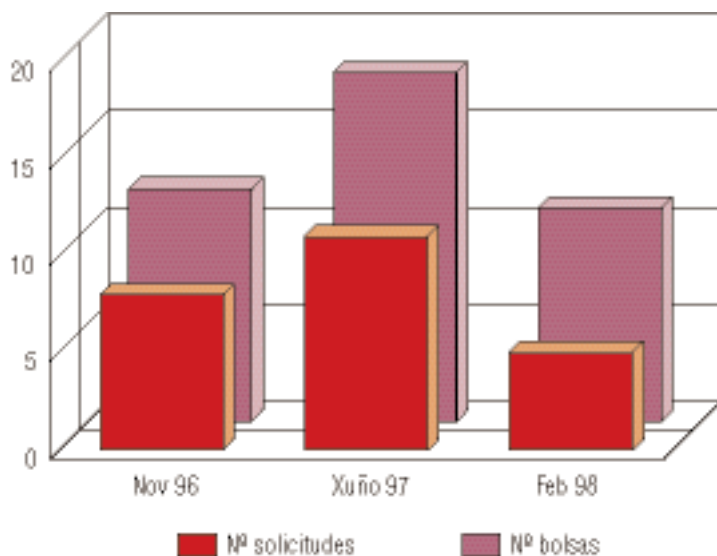
europeística, como unha parte da formación continua do profesorado. O número de bolsas ofrecidas é baixo, polo que non pode haber moita participación.

PROGRAMA LEONARDO: A FORMACIÓN PROFESIONAL

No eido da Formación Profesional, e a partir do Programa Leonardo, que financia proxectos de elaboración de

Comenius 3.2

CONVOCATORIA	Nov 96	Xuño 97	Feb 98
Nº de solicitudes	12	18	11
Nº bolsas	8	11	5

materiais didácticos, estudos diversos, enquisas e análises mais estancias de formadores e alumnos, a Dirección Xeral de Ordenación Universitaria e Formación Profesional está participando en diferentes proxectos.

PROXECTOS PILOTO QUE INTRODUCEN INNOVACIÓNS NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Proxecto Eurotitores: estudia a elaboración de ferramentas para a formación

de titores de empresas que participen na formación en centros de traballo dos Ciclos Formativos. Neste proxecto participa o Instituto de Ciencias da Educación da Universidade de Santiago, a Confederación de Empresarios de Galicia, CC.OO., UGT e institucións de Portugal e Alemaña. Existe material de formación de titores de empresas en forma de folletos, CD Rom, vídeo, etc.

Proxecto Formación de Formadores 2002: consiste na elaboración de materiais didácticos para a formación en centros de

traballo. Neste momento está redactado un manual para a empresa que se publicará proximamente, e realizáronse cursos piloto en varios lugares. Participa o Ministerio de Educación e Cultura, o Consello Superior de Cámaras de Comercio, organismos educativos e institucións de Islandia, Austria, Italia e Suecia.

Proxecto Eurofolio: é un proxecto que se realiza en colaboración con outras tres rexións europeas: Pays de la Loire (Francia), Emilia Romagna (Italia) e unha institución da Comunidade Valenciana. Estudia a posible validación de competencias en Formación Profesional, a través do recoñecemento, validación e certificación dos estudos en cada un dos países que colaboran.

PROGRAMAS DE ESTANCIAS E INTERCAMBIOS

Os centros de Formación Profesional en Galicia veñen participando con certa regularidade en proxectos de estancias de alumnos e profesores.

A participación en programas de estancias de alumnos para perfeccionaren os seus coñecementos técnicos, iniciouse co programa Petra e continúa a través do Programa Leonardo, no que participaban anualmente arredor de tres centros escolares. Na convocatoria de 1998 solicitaron estancias 16 centros de Formación Profesional; este aumento aparece como resposta ó labor de difusión e inclúe a participación dun número elevado de profesores de diversos centros educativos no proxecto de estancias

de profesores aprobado na convocatoria anterior e organizado pola Consellería, que se detalla a seguir.

Proxecto Novo Milenio: forma parte dun plan de formación para os profesores que participan actualmente no deseño dos currículos das novas ensinanzas de Ciclos Formativos de Formación Profesional. Permitted a estancia de 49 profesores de 17 familias profesionais distintas, que analizaron as experiencias de formación noutros países europeos e a súa incorporación ós novos currículos. O obxectivo do proxecto foron os seguintes sectores:

- Actividades agrarias
- Actividades físicas e deportivas
- Administración
- Comercio e mercadotecnia
- Comunicación, imaxe e son
- Deseño gráfico
- Edificación e obra civil
- Electricidade e electrónica
- Fabricación mecánica
- Formación e orientación laboral
- Hostelería e turismo
- Imaxe persoal
- Informática
- Madeira e moble
- Mantemento de vehículos auto propulsados
- Sanidade
- Xoiería

As estancias de 15 días de duración proporcionanlles ós participantes unha experiencia que non se podía obter en España e que se está a trasladar ó seu traballo diario. Como obxectivo adicional, este proxecto permitiu mellora-la

competencia lingüística, dado o imprescindible coñecemento de idiomas para a comunicación cos organismos receptores. Gracias a este programa de estancias, o número de proxectos presentados nesta convocatoria ó Programa Leonardo é moi superior ó de anos anteriores.

Tratouse de favorecer a participación de Institutos das catro provincias galegas e do maior número de familias profesionais, para facilitar o efecto multiplicador da experiencia, aínda que as diferencias na localización dos centros participantes débese ó número diferente de centros educativos con Ciclos

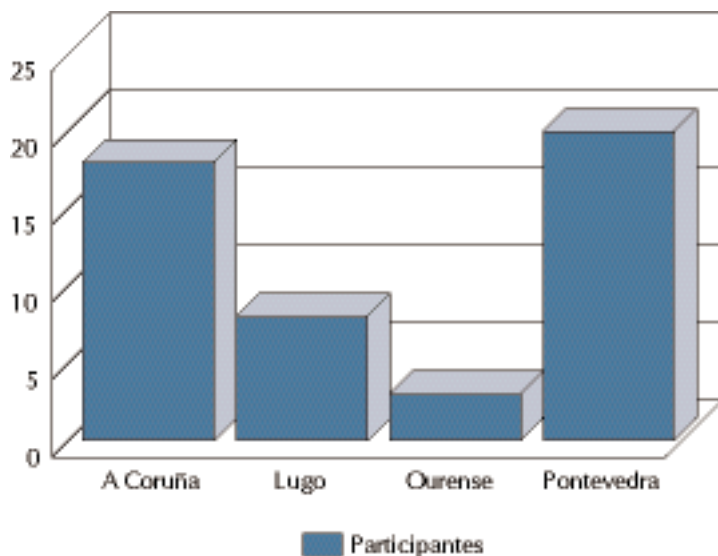
Formativos de Formación Profesional que existen en cada provincia.

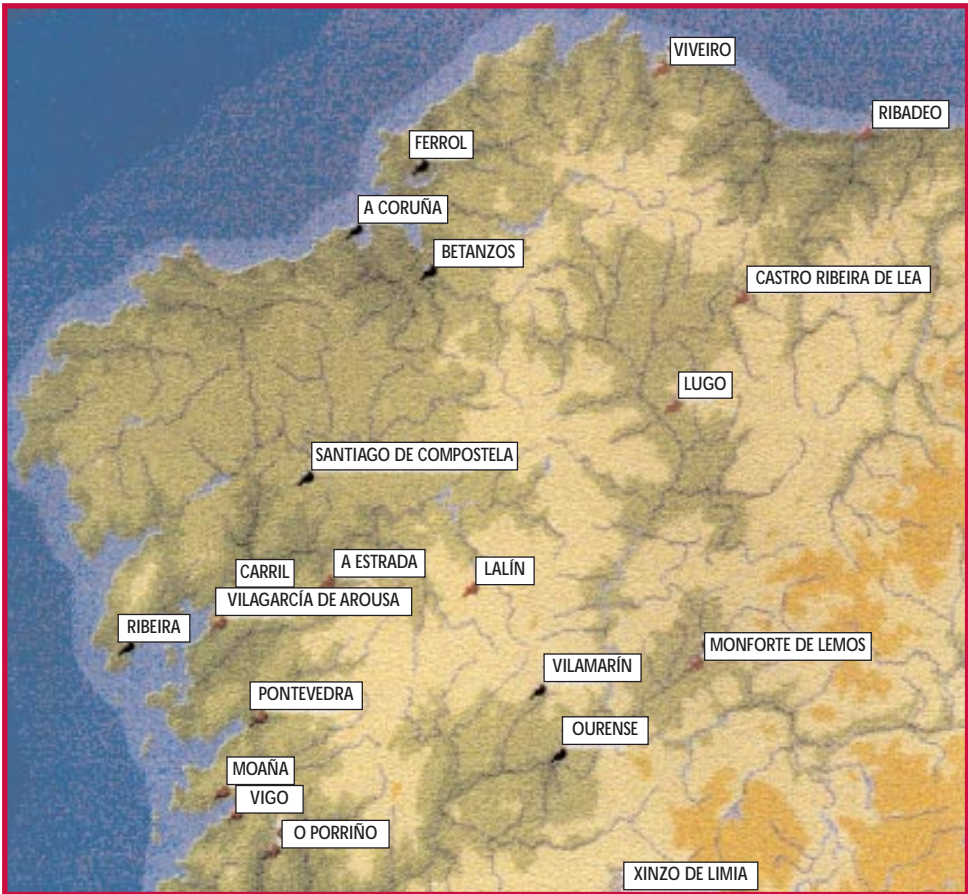
Os centros de traballo dos que proceden os participantes figuran no mapa adxunto.

Como resultado final desta experiencia é destacable a excelente valoración global do programa, tanto no grao de cumprimento dos obxectivos específicos para cada grupo de traballo como dos obxectivos xerais do programa.

A axenda de traballo incluía as visitas a centros de traballo, a centros formativos de diversos niveis educativos, a asistencia a conferencias relacionadas

PROVINCIA	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Participantes	18	8	3	20

con temas profesionais, a participación en debates sobre temas educativos e profesionais, etc.

A idade media do grupo de profesores é de 40 anos e a participación por sexos é de 33 homes e 16 mulleres, repartidos de forma desigual dependendo da familia profesional da que se trate.

O proxecto Novo Milenio deu un impulso á participación por parte dos

centros formativos e dos profesores en proxectos destas características. Como resultado adicional das estancias formativas xurdiu a necesidade de intercambiar información e experiencias con profesionais da educación doutros países e a iniciativa de establecer contactos e liñas de colaboración estables con socios europeos.

Na convocatoria LEONARDO de 1998, a Consellería presentou un novo

programa de estancias formativas para as familias profesionais e docentes que se incorporan ó deseño de novos currículos durante o presente curso, como continuidade do anterior.

Con respecto ós proxectos piloto, para desenvolver accións formativas con carácter innovador presentáronse actividades de colaboración no sector téxtil, termalismo, recursos naturais e residuos sólidos.

Existen outras accións puntuais, como por exemplo a iniciativa Netd@ys,

da Comisión Europea, dentro do plan de acción Aprender na Sociedade da Información. Consiste no financiamento de actividades para animar e sensibilizar nas escolas sobre o valor pedagóxico de Internet.

A posta en marcha realizarase preferentemente na semana do 17 ó 24 de outubro. Na convocatoria anterior participou un centro escolar e no presente curso presentáronse uns cincuenta proxectos nos que están a participar máis de setenta centros escolares galegos.

